

FRÅN UTKLIPPAN

Knud Andersson har skickat Aktuellt flera intressanta klipp om fyrplatsen Utklippan, söder om Karlskrona.

Knud är född på ön Ungskär i Blekinge skärgård och hans intresse för Utklippan väcktes tidigt. Han arbetar för närvarande på Blekinge museum i Karlskrona och har forskat en del i Utklippans historia.

Brevduvan mars 1982

Tidningsklipp

Ur: Karlskrona Weckoblad. Nr 147. Tisdagen den 22 september 1903.

VACKERT RÄDDNINGSBETE

I en notis omnämnes bl a att Danska Skonaren "Harboe", kapt. Pedersen, på resa från Sundsvall - Skottland med trälst strandat vid Utklipporna (i onsdags middag) 4 mil från Karlskrona, besättningen har blivit räddad!

Besättningen 6 man (inräknat Kaptenen) var i största fara.

Då olyckan observerades från Utklippan, gingo Fyrvaktare Edler och Erik Lagervall samt en fiskare Frans Petersson ut i en båt för att hjälpa men på grund av brottsjöar kunde de ej komma till skeppet oaktat alla ansträngningar. Manskaperet å fartyget sökte få en tross iland genom att fastgöra denna vid en plank, som drefs mot land. Räddarna måste i en liten båt begifva sig ut för att infånga plankan och "klara" trossen, som fastnat mellan klipporna. Härunder måste de delvis vada i sjön! Ett styft arbete var det att därefter få i land de nödställda. De nödställda transporterades medelst trossen till räddningsbåten utmattade. Räddarna vadade ut i sjön kämpande mot brottsjöar. Kaptenen, den sist räddade, var synnerligen svårt medtagen. I hela 9 timmar pågick räddningsarbetet! De räddade kommo nästan nakna iland, blott iförda underkläder! Styrmannen säger: "Vi hade kommit till särdeles goda människor; vi kände oss hemma". Kläder fingo de låna af Utklippans personal. Å Utklippan omhulldades de skeppsbrutna på bästa sätt sade Styrmannen och framför genom tidningen deras tack!

Ur: Karlskrona Weckoblad. Nr 7. Tisdagen den 10 januari 1905

FRÅN UTKLIPPAN

Den 4 mil söder om Karlskrona ute i Östersjön belägna fyrplatsen, meddelar till Karlskrona Weckoblad:

Stormen mellan den 30 och 31 sistlidne dec var antagligen den svåraste, som förekommit sedan Utklippan blifvit bebodd. Stormen, åtföljd af snötjocka, råsade hela natten på ett fruktansvärt sätt och sjöarne gingo upp öfver halfva ön, så att det nästan var omöjligt för fyrpersonalen att komma från boningshusen till fyrornet. Stormen formligen lyfte dem som skulle passera vägen dit från marken och man måste hålla sig fast i klippor och träd för att ej blåsas bort. Fyrornet, 150 trappsteg i höjden och af järnkonstruktion, gungade så att det exempelvis var omöjligt för den vakthafvande att under natten läsa i en bok. Det tycktes, som om alla djupets makter voro lössläppta för att sopa bort allt löst och fast.

Utklippans stora kutter, hvarmed kommunikationen med staden upphålles, lösslets från sina förtöjningar, bestående af grofva trossar, samt kastades långt upp på land sönderslagen och med kölen uppåt, om man kan begagna detta uttryck, då det befanns att kölen blifvit bortrifven!

Upphållningslippen med tillbehör sönderslogs och bortspolades. En fyrmästare Lagervall tillhörig större segelbåt sönderslogs i småmulor, så att kvarlevorna endast äro tjänliga att användas till ved. Ett brunnskar lyftes i höjden och slungades upp mot fyrornsbbyggnaden. Alla landningsbryggorna bortspolades eller rampnerades och hela ön blef öfversållad med sten och grus, som af vågorna uppkastades från stränderna. Efter stormen såg det ut som om förödelsens styggelse gått fram öfver ön! Att personalens familjemedlemmar voro ängsliga under denna fruktansvärda stormnatt kan ingen förundra sig öfver, då det var nästan att befara, att boningshusen skulle af stormen ryckas med ut i sjön. Tack vare deras fasta byggnadssätt lyckades de dock "rida ut stormen."

Fyrplatsen, som ligger i stråkvägen för öst- och västgående fartyg och på betydligt afstånd från fastlandet, saknar telegraf- och telefonförbindelse med Karlskrona. Under sådana förhållanden är det naturligtvis omöjligt för fyrmästaren att till vederbörande afgifva rapport om dylika tilldragelser förrän långt efteråt. Som väl var hade man nu en tredje båt, en öppen 17-foting, i någorlunda välbehållet skick och med denna seglade bröderna Erik och John Lagervall, söner till fyrmästaren, in till staden i fredags, medförande rapport om stormens härjningar å Utklippans fyr!

Knud Andersson.